

ವಸುಂಧರಾ ಕಡಲೂರು ಹೆನರಿನಲ್ಲಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಾದ ವಸುಂಧರಾ ಕೆ.ಎಂ. ಮರಂಡ್ ಜೆಲ್ಲಿಯ ಮದ್ದಾರು ಭಾಲ್ಲಾಕಿನ ಕಡಲೂರು ಗ್ರಾಮದವರು. ಕೃಷ್ಣ ಮಾರಾಟ ಇಲಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವರು, ಕಥೆ—ಕವಿತೆ—ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಾಲ್ ನಿರತರು. ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮರ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಒಬ್ಬರು. ‘ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟದ್ದು’ ಪ್ರಕಟಿತ ಕವನ ಸಂಕಲನ.

ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ಪದವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾಗಿ ಎನ್ನು ವಿಸ್ತೃತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರೂಪಣಾ ಕ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ರೂಪವಿರುತ್ತದೆ, ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ‘ಒಡತನ ಅರ್ಥವಾ ಪ್ರಭೂತ್ವ’ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ‘ಅಧಿಕಾರ’ ಪದವು ಸ್ಥಿರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಫ್‌ನ ‘ಸೈಟ್’ ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಖಾರಿಯಾಗಿ ನಾವು ‘ಪ್ರಭೂತ್ವ’ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸೈಟ್ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಡತನ, ಪ್ರಭೂತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಲೂ ಸೈಟ್‌ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭೂತ್ವಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜವಂಶದವರ ಅಳ್ಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಸಾಫ್ತಿವರಾಗಿದ್ದಾದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಸ, ಮಂತ್ರಿ, ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಸೇನಾಧಿಪತಿ, ಮಾಂಡಿಳಿಕ, ಸಾಮಂತ – ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವ ಏವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ವಾಚ್ಯಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರದ ಏವಿಧ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಟು, ಕಚೇರಿಗಳು, ಸೇನೆ, ಪ್ರೌಲೀಸ್, ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಶಕ್ತಿಯೆಂದ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವ, ನಿಯತ್ವಿಸುವ, ನಿರೂಪಿಸುವ, ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಜನಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಸರ

ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಫ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ದಿ.ಆರ್. ನಾಗರಾಜ ಅವರು, ‘ಪ್ರಭೂತ್ವ ದೇವರಮ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದುದು. ಈ ದೊಡ್ಡಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು ಜನಾಂಗ, ಪ್ರಭೂತ್ವ, ಚಿರತೆ, ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತಹ ಪ್ರಭೂತ್ವದ ಅಳ್ಳಿಕೆಗೆ ಒರಿ ಬರುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಅಧಿಕಾರ. ಹಾಗಾದರೆ, ಹೀಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಹೆಗೆ? ಅದಕ್ಕೆಂದೇ ಕಾನೂನು, ಶಾಸನ, ನಿತಿ—ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾವೆಯನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಭಾವೆ ಬೇದಂತೆ ಅಧಿಕಾರದ ಅಯಾಮಗಳು ವಿಶ್ಲಾರ್ಪಾಗುತ್ತಾ ಹೋದವು.

ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳು, ಜನಪದ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ಧಕರ್ತಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಿದು ಬಂದ ರಾಜ್ಯಪ್ರಭೂತ್ವಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಜೀವಿಕಾಸವನ್ನು ಅವರೊಳಿಸಿದಾಗ ಭಾವೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರದ ನಂಬಣ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ವರೂಪ ಭಾವಾರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಭಾವಿಗಳು ಅಧಿಕಾರದ ಗ್ರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಭಾವೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಕೆಯ ವಿವರಗಳ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಭಾವಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾವೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದಾಗ ಅದು ಅಧಿಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು